

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Erő és önbizalom.

Már a háboru eleje óta hangoztatja minden illetékes tényező, és minden nagy államférfiu megmondotta, hogy ennek a háborunak egyik döntő faktora az erkölcsi erő.

Minden stratégiának van ellenstratégiaja, minden taktikának ellentaktikája, a technika majdnem minden bravuros új találmánya ellen ki lehet találni valami védőeszközt, de egy tényező van és szerepel e háboruban, amelynek nincs ellenszere, ez a tényező pedig az erkölcsi erő, mely ellen hiába van pergőtűz, hiába van nyolcsoros rohamoszlop, hiába minden, — az erkölcsi erő fölénye megmarad.

Meg kell állapítanunk azt a tényt, hogy ez az erkölcsi erő, eddig is remélhetőleg ezután is a mi oldalunkon működik. Ezért nem ér semmit az angol flotta számbeli fölénye, ezért nem ér semmit a franciák kétségbeesett ellentállása és ezért fullad vérbe minden orosz tömegoffenzíva.

Soha olyan pompásan, olyan eklatánsan nem bizonyult még be, hogy az erkölcsi erő ma, a háboru harmadik évének küszöbén is, a mi oldalunkon harcól, mint a mostani orosz offenzíva idején. Bizonyos az, hogy fájdalmas dolog már az is, hogy az oroszok a rettentő tömegekkel és az egy év óta felhalmozott tüzéségi anyag harcbevételével az offenzíva első lökése gyanánt valóban elérték bizonyos eredményeket; de annál megnyugtatóbb, annál fölényesebb az volt, ahogy a morarchia minden hivatalos tényezője — »Höfer-jelentéstől Tisza Istvánig — és a hivatalos tényezőkön kívül minden egyes polgára ezeket az orosz sikereket fogadta.

Bizonyos, hogy a mi gorlicei áttörésünk és offenzívánk idején az orosz cenzura teljesen elnyomta és vissza tartotta a mi jelentéseinket, mint ahogy nagyon jól tudjuk, hogy Olaszországban is mindig panaszkodtak a lapok, hogy a legutóbbi diadalmos offerzívánk idején az olasz cenzura visszatartotta a mi hivatalos jelentéseinket.

Hogy ezek a jelentések megjelenhetnek és hogy ezt a mi hivatalos köreink tudják, ez bizonyítja legjobban mennyi erkölcsi erővel nézzük ellenségeink próbálkozását. Hiszen mit értek el vele? Csekély kivétellel csak a saját területekből foglaltak vissza egy elenyészően csekély részt: hogy pedig az entente célja távolról sem az volt, hogy a saját területét vissza foglalja, hanem az, hogy a mi területeinket kerítse hatalmába, azt úgy hisszük nem kell magyaroznunk.

Ahhoz a nagy erkölcsi erőhöz azonban, amely eddig a legcsodálatosabb teljesítményeket produkáltatta egy a központi hatalmak hadseregével, mint iparával és nemzeti életével, most éppen mikor kedveztlenebb híreket kapunk, mint aminőkhöz már egy év óta hozzászoktunk, egy másik nagy erkölcsi tényezőnek kell járulnia: az önbizalomnak!

Bizonyosak vagyunk benne, hiszen látjuk és tapasztaljuk hogy az önbizalom sem hiányzik a központi hatalmak népeiben. Olyan nyugodtan és annyi önbizalommal tekintünk továbbra is a jövőbe, mintha mindjárt első lövészárok-vonalunkból vettettük volna vissza az ellenséget. Nem ér semmit a próbálkozás: a katonai diadalt ma már nem csavarhatják ki a kezünkől.

És ebben az önbizalmunkban megerősíthet minket az is, hogy az ország, sőt Németország minden részéből és állandóan a legjobb jelentések érkeznek a termésről, ami minden katonai diadalon, minden erkölcsi erón és önbizalmon felül mégis a legnagyobb, legdiadalmasabb fegyver.

Moziadó.

Lapunk vezetőhelyén a közelmúlt napokban rámutattunk azokra a forrásokra, amelyeknek igénybevételével a város bevételei már most, a háboru tartama alatt, fokozhatók volnának. Előre bocsátottuk, hogy a békeidő bekövetkezése után a város jövedelmi forrásainak megnyitása nagyszabású program keretében és alapján lesz eszközölhető. Ámde ki tudja ma megmondani, hogy meddig tart ez a viágháboru és mikor kerülhet a sor jövedelmet ígérő és tényleges hasznot hajtó beruházások eszközzésére? A mai idők szükségleteit a jövőben majdan beálló jövedelem-

reményekkel és legszebb tervezgetésekkel kielégíteni bizony nem lehet.

Gondoskodnunk kell tehát ma azokról a módokról, amelyekkel a háboru tartama alatt felmerülő kiadásokat a háboru tartama alatt fedezhetjük.

Ilyen expediensnek hoztuk fel elsősorban a moziadót. Nem mondtunk ezzel újat. Az ország nagyobb városai sorban egymásután a mozik után szednek díjat és bevételüket elsősorban ebből a forrásból gyarapítják. Arad, Temesvár, Szeged, Eszék és miként ma olvassuk, Pozsony városa a mozgóképes színházak (mozik) megadóztatása ügyében már elkészítették szabályrendeleteiket. Budapest fővárosa is az elmúlt napokban Bódy alpolgármester elnöklete alatt tartott értekezletén, amelyen a főváros jövedelmi forrásainak emelésére vezető utakat-módokat tárgyalták, a moziadó behozatalát tette első helyre. Figyelemreméltó, komoly érvek a moziadó behozatala ellen el sem hangzanak. A mozik szórakozási helyek és aki a háboru alatt szórakozik, az a város javára is adózhat néhány fillérrel. Ha a moziadót 10% mutatónyi díjat szedne be a város, úgy városunkban, ahol két mozi működik, számottevő jövedelem állana elő. Számításunk szerint ez a jövedelem legalább is 5000 koronára tehető, valószínűleg azonban több lesz.

Köztudomású ugyanis, hogy a mozik bevételei a háboru alatt tetemesen emelkedtek, ami annak a jele, hogy az itthonmaradt lakosság széles rétegének jövedelmei a háboru alatt fokozódtak, olyannyira, hogy az szórakozni kívánó és tényleg szórakozik is.

Jogos és méltányos tehát, hogy a város ezt a bevételi forrást igénybevegye már annyival is inkább, mivel az ebből származó jövedelem még kiadással sem jár, amennyiben a mozidíj (mutatónyi díj) a mozitulajdonos által minden egyes jegy árához hozzáítve, könnyen beszédhető a város részére.

— **Felolvasás.** Cholnoky Jenő dr. kolozsvári egyetemi tanár, a hírneves tudós, az előző lapszámunkban már jelzett felolvasását — miként értesülünk — f. hó 22 én esti fél 9 órakor fogja megtartani az itteni »Uránia« mozgóképes színházban. A felolvasás tárgya: China és Japán. — Itt megemlítjük, hogy a Liceális Szövetség f. hó 15-én, kedden délután 6 órakor művészestélyt rendez a hadiársvák javára a városháza közgyűlési termében, amelynek keretében Potor Sárika hegedűművésznő, Hubay feltűnő tehetségű tanítványa és Ring Erzsike zongoraművésznő, Fodor tanár jeles képzettségű tanítványa fognak szerepelni. Lesz cselló szóló és szavalt. Ugy a fentemlített felolvasásról, mint a művészestélyről szóló részletes programot legközelebb közöljük.

Vigyázzunk a hadifoglyokra.

Nálunk a munkára kiadott hadifoglyok meg nem engedett szabadságot élveznek és a munkaadóknak a foglyokkal szemben túlzottan gondos, szinte különleges bánásmódban való részesítése és gavalléros ellátása azt a kellemetlen helyzetet idézte elő, hogy ma már igen sok helyen panaszkodnak a munkaadók, hogy a munkára kiadott foglyok igen lusták és legtöbbje csak immel-ámmal végzi dolgát, a másik része pedig a legjobb ellátást is kifogásolja, sőt hallunk olyan esetéről is, amikor a fogoly uzsonnát is követel s ha az csak kenyérből áll, nem fogadja el.

Vizsont a munkaadók egy része megfélekeznek arról a kötelességről, hogy a gondjaira bízott foglyot legtöbbször felügyelet nélkül és a meg nem engedett időn túl az utcán járni-kelni engedi. Innen van az, hogy nálunk a város utcáin a késő esti órákban is lehet hadifoglyokat látni és még mindig lehet találkozni jelesen vasár- és ünnepnapokon szabadon járkáló hadifoglyokkal, sőt előfordultak olyan esetek is, hogy hadifoglyok vendéglőket, kávéházakat látogattak és még más szórakozási és nyilvános helyeken (mozgófénykép-színház) is taláthatnak. Vannak köztük olyan kiváltságosak is, akik már délután az uszodába járnak. Jól tudjuk, hogy a hadifoglyoknak is kell tisztálkodniuk, sőt a fürdést a »Hadifogly-munkások Szabályzata« elő is írja, ámde annyira humánusak mégsem lehetünk, hogy őket éppen akkor legyünk kénytelenek ott tölteni, amikor az ifjú diákok által leglátogatottabb az uszoda.

Az itt-ott előforduló szökéseknek is a most elmondottak legalább részben szülőokai lehetnek, mert ezek által nemcsak hogy a hadifoglyoknak alkalom nyújtatik a szökési kísérletekre, de az sincsen kizárva, hogy a felügyelet nélküli hadifoglyok oly elemekkel jönnek érintkezésbe, akik az ellenség által azon célból küldettek ki, hogy a hadifoglyokat a haderő és az államrend, valamint a magántulajdon biztossága elleni bűnös merényletekre bujtogassák. Ezen veszedelmes jelenségek megszüntetése végett kívánatos volna, hogy az ellenőrzés a polgári hatóság részéről is minél szigorubb legyen; üdvös volna, ha a gazdasági munkabizottság a hadifoglyok feletti ellenőrzést az erre a célra kiküldött közegei útján legalább havonként egyszer gyakorolná és időközönként, vagy a szükséghez képest a hadifoglyokat a munkaadójuknál felkeresnék, meghallgatnák és szükség esetén őket a munkaadókkal szemben tartozó kötelességeik teljesítésére nyomatékosan figyelmeztetnék. A munkaadók felszólítandók volnának, hogy a hadifoglyokat saját érdekükben is jobban őrizzék és ne tűrjék, hogy a hadifoglyok szabad idejükben és munkaszüneti napokon felügyelet nélkül csavarogjanak.

Adakozzunk a bajai rokkantaknak, hadiárváknak és a hadbavonultak szegény családtagjainak. Adományokat elfogad a polgármesteri hivatal.

HIREK.

— **Kitüntetés.** A pozsonyi honvédkertületi parancsnoksági parancs szerint Denneberg Jenő tüzemester a 7. honvéd tábori ágyus pótütegénél, földünk a háboru alatt hosszú időn át végzett kitűnő szolgálataért dicséret elismerési okmányban részesült.

— **Bucusu a harangoktól.** A helybeli evangélikus egyház vasárnap d. e. 10 órakor hazafias ünnepi istentisztelet keretében bucsuzik el harangjaitól, amely istentiszteleten a n. é. közönséget valáskülönbség nélkül szívesen látja.

— **Liszthiány.** A város lakosságának lisztellátásában nemcsak zavar, hanem teljes fennakadás állott be. Liszt a két városi boltban abszolúte nincs és nem kapható. A lakosság most teljesen liszt nélkül áll. Nem akarjuk a közhangulatot, amely a liszthiány miatt a lakosság széles körében támadt, még erősebben kiszínezni, a helyzet amúgy is elég komoly. A város polgármestere a lisztinség szánálása érdekében tegnap Budapestre utazott. Reméljük, hogy az illetékes fórumok sürgősen intézkedni fognak, hogy a H. T. nyomában szállítsa be a lisztesboltokba azt a lisztmennyiséget, amely a lakosság lisztellátására szükséges. Itt nem lehet sokáig habozni, átiratozni, számolkodni, hanem cselekedni kell. A város egy évi gabonaszükséglete a múlt év őszén 272 waggonban lett megállapítva. A város ezen kompetenciáját nem kapta meg ezen időn át, hanem jóval kevesebbet, ezért nemcsak igénye, de joga is van a városnak, hogy a lisztinségen mielőbb segítsenek.

— **Színház, Krémer Sándor társulata** »Vagy ő vagy senki« c. háborús operettet adta csütörtökön. A darab a gyűngébbek közül való, de színészeink iparkodtak kellemes estét szerezni a közönségnek, amely különösen sokat tapsolt Szántó Mancsi és Krémer Mancsi bájos tánczkettősének. Pénteken Lyon Leament, Brody regényes színjátéka. Stílussal játszotta meg Lyon rabbit Ardai, pompás alakítást nyújtott Leában Serfőzi Ilona és tetszett Deák Lőrinc, aki Konstantin nagyherceg szerepét adta. Szombaton »A derék Fridolin« került színre.

— **Szegedre is megérkezett a vaspénz.** A háborús új pénz az Osztrák-Magyar Bank szegedi fiókjához is megérkezett és már forgalomba is került. Egyidejűleg kezdik bevonni a nikkelt 20 filléresket, lévén a nikkelle a hadseregnek szüksége. Ezért a vaspénzt a forgalombahozó rendelet úgy intézkedik, hogy az Osztrák-Magyar Bank bécsi és budapesti főintézet, továbbá valamennyi vidéki fiókjintézei a vashuszfilléresket csak a nikkelt huszfilléres fejében adhatja ki. Tízfilléresket nem veret a kormány vasból, mert a nikkelt tízfilléresket már az elmúlt évben fölcserélték alpakkából vert pénzzel. Kétfilléresket sem vernek vasból. A vaspénz alakja és felírása ugyanolyan, mint a régi, anyaga tiszta vas, színe nem csillogó, hanem matt.

— **Meggyilkolt gazdálkodó.** Szerdán reggel, miként megirtuk, meggyilkolva találták egy kukoricásban Albert Mihály bácsbokodi vagyonos földesgazdát. A vizsgálat, amelyet nagy körültekintéssel Romátka Jenő kir. járásbíró az itteni csendőrrész őrmesterével indított meg s amely még folyamatban van, eddig kiderítette, hogy Albert Mihály kikapós ember volt és ezért családjával rossz viszony-

ban élt. A boncolás megállapította, hogy a földesgazdát öt fejszecsapással ütötték agyon akkor, amikor az kora hajnalban a tanyájára igyekezett. Tekintettel arra, hogy hazulról való távozásáról csak a családja tudott, a vizsgálóbíró elsősorban feleségét, azután a menyét, majd a három orosz hadifoglyot hallgatta ki, akik Albert Mihálynál és Albertnál munkára voltak kiadva. Az orosz foglyok kezdetben tagadták, hogy tudnak a gyilkosságról. A vizsgálóbíró a kihallgatás alkalmával az egyik orosz fogoly ingén gyanus foltot talált, az inget levette az orosz fogolyról és az ing belső részén határozottan meg lehetett állapítani, hogy az vérfolt. Ez a bizonyíték érlelte meg a vizsgálóbíróban azt a gyanút, hogy a gyilkosságot az orosz foglyok követték el. A kihallgatás során az egyik orosz fogoly töredelmes vallomást is tett. Beismerte, hogy a gyilkosságot úgy követték el, hogy még mielőtt a gazda elindult hazulról, ők jóval előbb kimentek a tanya felé vezető útra és egy kukoricásban lesbeálltak. Nem kellett sokáig várniok. Munkaadójuk, mikor a kukoricához érkezett, ők onnan kiugrottak és egyikük egymásután két csapást mért a gazdára, aki nyomban összeesett. Ekkor bevitték a kukoricásba és ott még három csapással koponyáját keresztülhasították, majd a pénzestárcáját vették ki a zsebéből. A vérnyomokat eltüntették és a fejszét a gyilkosság színhelyétől jó távol elásták. Ezután a vizsgálóbíró a helyszínére ment, ahol az elrejtett fejszét maga az orosz fogoly kiásta. A fejszén a vérnyomok láthatók voltak. A bűnjel és a beismerő vallomás alapján a vizsgálóbíró az orosz foglyokat letartóztatta és szerdán erős csendőrfedezet mellett a szabadkai kir. ügyészséghez bezsállította. A vizsgálóbíró a gyilkosságról a kerületi hadbírósnak táviratilag értesítette. Lapzártakor értesülünk, hogy a vizsgálóbíró a meggyilkolt Albert Mihály menyét kinek férje orosz hadifogságban van sulyos gyanuokok alapján őrizetbe vitette.

— **Vidéki kofák össze vásárolják az élelmicikkek nagyrészét a piacon.** Már többször rámutattunk lapunkban arra, hogy az árdrágitás egyik oka a helyi de főleg a vidéki kofák tömegei összevásárlásában keresendő. Különösen az utóbbi időben mind sürűbben találkozunk az élelmipiacon vidéki kofákkal, akik a meg nem engedett időben is is az eladó által kért legmagasabb áron is mindent összevásárolnak. A tegnapi heti piacon a csendőrség rajta ütött két idegen kofán éppen akkor, amikor az egyikük a tejfelt, turót és vaját a másik pedig egy garmada birka sajtot vásárolt össze. A csendőrség a kofákat a rendőr kapitányságra előállította, ahol az összevásárolt élelmi cikkeket elkobozták és elárverezték.

— **Közgyűlés.** A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyületének bajai fiókjára f. hó 6-án vasárnap 11 órakor a városháza kis tanácstermében rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Az árdrágitókat a frontra küldik a németek.** Német lapjelentés szerint az andernachi kerületi katonai parancsnokság a minap több szabadságot katonát hirtelen behívott tényleges szolgálatra, s valamennyiüket tüstén az orosz frontra küldte. A váratlan behívás oka a lapjelentés szerint az, hogy a szabadságoltak ellen árfelhajtás miatt beigazolt panaszok merültek fel.

T A N Ü G Y.

Iskoláink értesítői.

A bajai ciszterci rendi kath. főgimnázium értesítője. Az értesítő első fejezete arról tanuskodik, hogy az intézet nagy gondal és munkával igyekezett a háború dicsőséges és fádalmas mozzanatait az erkölcsi nevelés javára értékesíteni, a nagy erények és kötelességek szeretetét mélyen az ifjúság lelkébe vésné. És ez a nevelés mélyítette a vallásosságot és nemzeti önrészt, a hazaszeretetet érzelmét, erős akaratra kitartó és lelkiismeretes munkára, lemondásra és áldozatkészségre tanította az ifjakat. Legnagyobb elismerésre méltó az, amit az intézet a hadi jótékonytérén művelt, szép kivették részükét az igazgató és a tanárok a közönség lelki gondozásából is, amennyiben a Szabadlics Szövetség működése keretében úgy a tudományos színvonalu, mint népies előadásokat tartottak. A tanulókról szóló fejezet a bevonultakról, a hadiértségi és osztálybizonyítványokról emlékezik meg s büszke fájdalommal parentálja el azt a tanítványt, aki vére hullásával pecsételte meg hazaszeretetét és nemzete jövőjébe vetett hitét, majd felelője a harctéren küzdő volt tanítványok hozzátartozóit, hogy róluk az intézet története számára adatokat szolgáltatassanak be és végül a tanulók társadalmi akcióiról, szorgalmi és fegyelmi állapotokról és az iskola egyesületi életéről szól. Az idők jeléül említendő fel, hogy a nagyobb tanulók érdeklődése a népek kulturális vonatkozásai, a háborúval kapcsolatos gazdasági és szociális kérdések és a modern hadviselés technikája, a kisebbek a fődrazi ismeretek felé fordult s hogy amazok a háboru hatása következtében megkomolyodtak, megfárasodtak, mintha a gyermekkorból minden átmenet nélkül léptek volna a férfikorba.

A tanári testület az igazgatóból, 14 rendes, 1-1 hit- és tornatanából állott. Nesztora, Székely Károly, ezidén töltötte be szolgálatának 40-ik évét. E helyen egész társadalmunk elismerő véleményének kell kifejezést adnunk azon férfiu iránt, aki egész életét, minden munkaejét és tehetségét ennek a magyar kultúra szolgálatában álló intézetnek szentelte, aki ott volt annak átszervezésénél, aki szerető gondal, példás lelkiismeretességgel és soha sem szünő lelkesedéssel tanított és nevelt s ernyedetlen munkássággal tette az ifjúság akarát, az önzetlen életre hajlandóvá és amellel írói és kísérletező munkájával a fizika nem egy ágát tartalommal gyarapította. Igaz, benső szeretet fűzi össze az ő és az ifjúság lelkivilágát, részese a város közönsége osztatlan tiszteletének, amely örül, hogy nem vonul nyugalomba, hanem folytatja működését azon a pályán, amelyen a szigorú lelkiismeret és a kötelességérzet voltak utmutatói.

A tanulók száma 301 rendes és 57 magántanuló, ezek közül 22 leány volt. A leányoknak a gimnáziumba való tódulása abban leli magyarázatát, hogy az értelmiségi osztályhoz tartozó vagyontalan leányok csak akkor van jövője, ha kenyérkereső is lehet. Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül bajai 185, vidéki 147, a kereskedők és iparosok osztályából 137, az értelmiségi osztályból 88 került ki, birtokos 46 tanuló szülője. A tanulmányi eredmény igen kedvező, 332 tanuló közül csak 41 bukott meg, a magaviselet jó, kevésbé szabályszerű osztályzatot senki sem kapott. A jutalom és ösztöndíjak összege 6723 K a tan-

dij elengedések pénzértéke 3842 K, s amellel a segélyző egyesület 1840 K-t költött szegény tanulókra és kettő 585 K értékű ellátásban részesült. Oly számok, amekkorákkal kevés intézet dicselkedhetik. A könyv és szertárak gyarapodása, a háború viszonyokból kifolyólag, kisebb volt, mint más években. A cinos kiállítású füzetet a jövő iskolai évre vonatkozó tudósítás zárja le.

Főmunkatárs:

B O G O V I C S B É L A.

Czirfusz Ferenc-utca 18/a sz. alatti

LAKÓHAZ

melyben egy modern ur lakás és egy iparvállalatnak vagy gazdasági épületnek megfelelő helyiség is van, haszonbérbe kiadó, avagy szabadkézből eladó.

Bővebb értesítés az eladásra vonatkozólag VUJKOVITS GYULA hazulajdonosnál nyerhető (Patak-utcai bejárattal) egész napon át.

Női

A pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fentartott nyilvános, három évfolyamu Felső Kereskedelmi iskola Pozsonyban Érettségi vizsgálat. Állásközv. Internátus. Értesítőt kiv. küld az igazgató.

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
Tegmészárgépgyártás
SAVANYÚVIZ

A dugó egység

sokféle infectious
bajtól; a pusztá
gránitzsikiából
lakad.

Több epidémiánál fényesen bevált.

A világhírű Földes-féle
Margit Crème és szappan

használata által a
tiszta, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crème utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindenemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett. Ára 1'50 f. nagy tégely 3'— f. Margit-szappan 1'50 fillér. Margitpouder 1'50. Gyártja

FÖLDES KELEMEN

gyógyszertára ARADON.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerekkereskedésben.

HIRDETÉSEK

FELVETETNEK LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos természetű betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 kor. 25 f. minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform szappan

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 korona.

Fodormenta
lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájjvíz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy félpohár vízre.

Eredeti üvegje 2 kor.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszertárban, drogáriában. Kívánatra bárkinek INGYEN és bérmentve megküldjük az EGÉSZSÉG ÉS FERTŐLTENÍTÉS című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára UJPESTEN.

Óriási

bajok vannak most a bádogdobozok körül a nagy bádoghiány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzembazavar fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságu bádogdobozokat beszerezni. Mély tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásainál legyen szives csak az óriási

Fedák

cipőkrémet kérni, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntetű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim óriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák-

Cipőkrém

ma már nélkülözhetlenné vált minden háztartásban, mert Háziasszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyármányokot felülmúlja. Az óriási Fedák-cipőkrém a nyers anyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres

árban kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyers anyagot beszerezni és így háboru előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható!

VADÁSZ ZSIGMOND

vegyészeti gyára

Budapest, VI., Lehel-u. 20.

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Ajánljuk saját készítményű, nagy teljesítőképességű, mindenütt sikerrel fényesen bevált

„RADIÁL” szitáinkat

amelyek teljesen pótolják a síkszitákat és nagyon kevés helyet foglalnak el. Szállítunk

teljes malomberendezéseket, gazdasági malmokat, motorokat, gőzgépeket és

mindennemű műszaki cikkeket teljes szavatosság mellett. Elvállalunk továbbá mindennemű malommunkákat, javításokat, szereléseket.

Kovács és Társa, Budapest

IV. Kmetty-utca 15. szám.

KOLLÁR A. BAJA

ALAPITTATOTT 1846

TELEFON SZÁM 187

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- ÉS
RAJZSZERKERESKEDÉSE • ÜGYVÉDI
ÉS KÖZSÉGI NYOMTATVANY-RAKTÁR

AZ 1900 ÉVI HELYI IPARKIÁLLITÁ-
SON ARANYÉREMMEEL KITÜNTETVE •
A BAJAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZET